

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 13g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a
articolului 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010
privind executorii judecătorești
(încălcarea gravă sau sistematică a obligațiilor profesionale)

CHIȘINĂU

13 aprilie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 26 ianuarie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 13 aprilie 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, ridicată de dl avocat Constantin Lazari, în interesele executorului judecătoresc Olga Alexeenco, reclamantă în dosarul nr. 3a-1058/2019, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători ai Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constituit din doamnele Maria Guzun și Angela Bostan și domnul Grigore Dașchevici, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Decizia nr. 387/336Dfa din 6 iulie 2018, Colegiul Disciplinar al Executorilor Judecătorești de pe lângă Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești (*în continuare – Colegiul Disciplinar*) a sancționat-o pe dna Olga Alexeenco cu o amendă în mărime de 12 000 lei pentru comiterea unei abateri disciplinare.

4. Pe 12 noiembrie 2018, dna Olga Alexeenco a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, o cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului Disciplinar privind anularea deciziei menționate *supra*.

5. Prin Hotărârea din 1 aprilie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a anulat Decizia nr. 387/336Dfa din 6 iulie 2018.

6. Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești a formulat un apel împotriva hotărârii menționate *supra*.

7. Pe 27 octombrie 2020, dl avocat Constantin Lazari a ridicat, în interesele dnei Olga Alexeenco, excepția de neconstituționalitate a articolului 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea privind executorii judecătorești.

8. Prin Încheierea din 4 noiembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești sunt următoarele:

Articolul 21 Răspunderea disciplinară

„(1) Executorul judecătoresc răspunde disciplinar pentru săvârșirea unei abateri disciplinare.

(2) Constituie abatere disciplinară:

[...]

b¹) încălcare gravă sau sistematică a obligațiilor profesionale stabilite de lege;

[...]

(3) În caz de suspendare sau de încetare a activității, executorul judecătoresc rămâne subiectul răspunderii disciplinare în ceea ce privește acțiunile sau omisiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în perioada în care activa în calitate de executor judecătoresc.”

Articolul 24 Sancțiunile disciplinare

„(1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea faptei și constau în:

a) avertisment, cu obligația de a se instrui, pe cheltuială proprie, pe o durată de la 4 până la 8 ore academice;

- b) muștrare, cu obligația de a se instrui, pe cheltuială proprie, pe o durată de la 8 până la 24 de ore academice;
 - c) amendă;
 - d) suspendarea activității executorului judecătoresc pe un termen de la o lună până la 6 luni;
 - e) retragere a licenței.
- [...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării privind excepția de neconstituționalitate

11. În argumentarea sesizării, autorul susține că prevederile articolului 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea privind executorii judecătorești nu respectă exigențele calității legii.

12. Așadar, autorul sesizării menționează că textul „încălcare gravă” din articolul 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea privind executorii judecătorești este imprevizibil, deoarece Legea privind executorii judecătorești nu stabilește vreun criteriu de evaluare a gravității încălcării. Caracterul imprevizibil al prevederilor menționate permite interpretarea lor abuzivă și discreționară de către autoritățile competente să le aplice.

13. Autorul sesizării consideră că sancționarea persoanei în baza prevederilor contestate manifestă un efect represiv, nu unul preventiv.

14. Prin urmare, autorul sesizării susține că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind executorii judecătorești, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate este ridicată de către avocat, în interesele reclamantei, într-un proces pendinte la instanța de drept comun (a se vedea § 1 *supra*). Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești. Această prevedere nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

19. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea unui apel împotriva hotărârii Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru, prin care s-a admis o cerere de contestare a deciziei de sancționare (a se vedea §§ 5-7 *supra*). Prin urmare, Curtea admite că instanța de apel va verifica modul în care au fost aplicate prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

20. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept constituțional. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 116 din 13 octombrie 2020, §18; DCC nr. 125 din 22 octombrie 2020, § 22; DCC nr. 135 din 24 noiembrie 2020, § 18; DCC nr. 8 din 26 ianuarie 2021, § 23; DCC nr. 14 din 2 februarie 2021, § 19).

21. Autorul sesizării susține că prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 22 [*neretroactivitatea legii*] și 23 alin. (2) [*calitatea legii*] din Constituție. În esență, autorul sesizării afirmă că dispozițiile legale criticate nu respectă standardul calității legii.

22. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că articolele 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Acestea pot fi invocate, în special, dacă se constată aplicabilitatea lor împreună cu un drept fundamental din Constituție (a se vedea HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 25; HCC nr. 13 din 21 mai 2020, § 41; HCC nr. 25 din 29 octombrie 2020, § 29; HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 20; HCC nr. 12 din 6 aprilie 2021, § 42).

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit articolului 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea privind executorii judecătorești, încălcarea gravă sau sistematică a obligațiilor profesionale stabilite în articolul 8 din Lege constituie o abatere disciplinară.

24. Curtea notează că prevederile contestate nu au ca destinatar publicul larg, ci în exclusivitate executorii judecătorești, care reprezintă un grup profesional restrâns cu statut special (a se vedea DCC nr. 8 din 26 ianuarie 2021, § 41). În acest sens, Curtea relevă că în jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că persoanele care au o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca aceștia să-și asume riscurile inerente activității lor (*Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda* [MC], 27 iunie 2017, § 145; *Sekmadienis Ltd. v. Lituania*, 30 ianuarie 2018, § 65).

25. Curtea reține că faptele care pot conduce la inițierea procedurii disciplinare constau în nerespectarea obligațiilor profesionale prescrise profesiei de executor judecătoresc. Scopul procedurii disciplinare este să asigure integritatea, demnitatea și reputația profesiei de executor judecătoresc, precum și asigurarea încrederii persoanelor în profesia de executor judecătoresc (a se vedea DCC nr. 8 din 26 ianuarie 2021, § 43).

26. De asemenea, Curtea notează că, potrivit prevederilor articolului 21 al Legii privind executorii judecătorești, răspunderea disciplinară survine în cazul „încălcărilor grave” ale obligațiilor profesionale, iar încadrarea juridică a abaterilor disciplinare revine Colegiului Disciplinar.

27. Curtea mai observă că examinarea acestor abateri disciplinare se desfășoară în cadrul procedurii prevăzute de articolul 23 din Legea privind executorii judecătorești. În cadrul ședinței Colegiului Disciplinar, executorul judecătoresc, avocatul acestuia sau reprezentantul au dreptul să dea explicații, să prezinte probe și să formuleze demersuri (articolul 23 din Lege). De asemenea, Curtea subliniază că decizia Colegiului Disciplinar poate fi contestată în instanța de contencios administrativ (articolul 24 alin.(7) din Lege).

28. În consecință, Curtea reține că prezenta sesizare nu ridică o problemă de constituționalitate. Curtea reamintește că aspectele legate de interpretarea și aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale (a se vedea DCC nr. 38 din 7 aprilie 2020, § 31; DCC nr. 6 din 11 ianuarie 2021, § 26; DCC nr. 8 din 26 ianuarie 2021, § 47).

29. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. g) și 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 21 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, ridicată de dl avocat Constantin Lazari, în interesele executorului judecătoresc Olga Alexeenco, reclamantă în dosarul nr. 3a-1058/2019, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 13 aprilie 2021
DCC nr. 53
Dosarul nr. 13g/2021*